

Česká republika

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Dětský domov, Dolní Čermná 74

Adresa: 561 53 Dolní Čermná 74

Identifikátor dětského domova: 600 029 930

Termín konání školní inspekce: 2. – 5. červen 2003

Čj.:	093 249/03-5060
Signatura:	kj5pw501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Dětský domov, Dolní Čermná 74 (dále jen dětský domov) je školské zařízení pro výkon ústavní výchovy. Poskytuje výchovnou, hmotnou a sociální péči dětem, které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině, nemohou být osvojeny nebo umístěny v jiné formě náhradní rodinné péče.

Dětský domov byl zřízen Pardubickým krajem, Smilova 315, 530 02 Pardubice jako příspěvková organizace. Předmětem činnosti organizace podle *Zřizovací listiny* je výchova, ubytování a stravování dětí a žáků v rámci výkonu ústavní výchovy obtížně vychovatelné mládeže a ochranné výchovy.

Podle *Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*, sdružuje školské zařízení dětský domov s kapacitou 27 lůžek a školní jídelnu s kapacitou 40 jídel. Do dětského domova se děti umísťují prostřednictvím Dětského diagnostického ústavu v Hradci Králové.

V době inspekce bylo v dětském domově umístěno 26 dětí ve věku od 6 do 18 let, které byly rozděleny do dvou heterogenních rodinných skupin. Při rozdělování dětí do rodinných skupin byly respektovány sourozenecké vazby.

Děti předškolního věku navštěvují mateřskou školu nedaleko dětského domova. Děti školního věku plní povinnou školní docházku v základní škole v obci a ve zvláštní škole v Lanškrouně. Starší děti se připravují na budoucí povolání ve středních školách v Novém Městě nad Metují, v Dolní Rovni, v Hradci Králové a v Pardubicích. Šest dětí je během školního týdne ubytováno na internátech škol, které navštěvují.

Rodinná skupina	Počet dětí	MŠ	ZŠ	ZvŠ	Žáci SOU	Žáci SOŠ	Dívky	Sourozenci
1.	12	2	6	1	2	1	3	8
2.	14	-	7	4	3	-	5	9
Celkem	26	2	13	5	5	1	8	

Kapacita zařízení	27
Evidenční stav ke dni inspekce	25
Počet dětí fyzicky přítomných na zařízení	17
Počet dětí připravujících se na budoucí povolání po ukončení ústavní výchovy	2
Počet dětí s nařízenou ústavní výchovou	25

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek činnosti dětského domova
- materiálně-technických podmínek činnosti dětského domova
- průběhu a výsledků výchovných a dalších činností v dětském domově

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK ČINNOSTI

Statutárním zástupcem dětského domova je ředitelka s dlouholetou pedagogickou praxí. Písemným pověřením přenesla na jednoho z vychovatelů práva a povinnosti v době své nepřítomnosti. Tým šesti vychovatelů včetně ředitelky zajišťuje výchovně-vzdělávací činnost školského zařízení. Všichni pedagogičtí pracovníci (ženy a jeden muž) splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti v souladu s obecně platným právním předpisem. Provoz zařízení zajišťují provozní zaměstnanci, často v kumulovaných úvazcích – pomocní vychovatelé (2,40 přepočtených úvazků), údržbář a řidič v jedné osobě, hospodářka zabezpečující souběžně funkci vedoucí školní jídelny, dvě kuchařky, prادلena a zároveň skladnice, švadlena (0,25 úvazku) a jedna uklízečka (0,75 úvazku). Sociální pracovnice není ustanovena, sociální agendu obstarává ředitelka domova společně s hospodářkou. Pracovní náplně zaměstnanců jsou vypracovány, organizace práce odpovídá standardním požadavkům kladeným na výkon jednotlivých funkcí v daném zařízení. Provoz domova zabezpečuje celkem 15 pracovníků v nepřetržitém provozu s nepravidelnou pracovní dobou. Kolektiv zaměstnanců je stabilizovaný.

Chod zařízení vychází z vnitroorganizačních norem (organizační řád, vnitřní řád, roční plán výchovně vzdělávací činnosti, týdenní programy výchovně-vzdělávací činnosti, osobní dokumentace dětí, kniha úředních návštěv, kniha ostatních návštěv a další včetně norem navazujících), avšak některé předložené dokumenty obsahovaly nepřesnosti faktické i formální. Doklady o dosaženém vzdělání vychovatelů jsou řádně uloženy a zabezpečeny, tvoří součást personální složky každého pracovníka, avšak nebyly ověřeny s originálními dokumenty. V evidenci docházky byly konstatovány místy nedoložitelné skutečnosti. K nedoložitelným záležitostem patří rovněž naplnění přímé výchovné činnosti ředitelkou domova. Většina dokumentů, týkající se zaměstnanců, byla opatřena jejich podpisy. Povinná dokumentace je ve svém souhrnu v zařízení vedena.

Je založeno metodické sdružení, jehož činnost je nevýrazná, některé plánované akce se neuskutečnily.

Jedna z vychovatelek byla pověřena garancí preventivního programu v oblasti návykových látek a sociálně-patologických jevů v chování dětí. Zpracovaný program zachycuje oblasti činnosti s dětmi v obecné rovině bez vymezení časového, bez osobní odpovědnosti apod. Evidence činností však dokladuje všestranné aktivity v zařízení (sportovní, kulturní, poznávací a další včetně besed, využití videokazet a příruček).

Mezi pracovníky domova funguje informační systém. Vzhledem k velikosti zařízení je každodenní přenos aktuálních informací nedílnou součástí na pracovišti. Informovanost zprostředkovává ředitelka ústní formou, dále vývěskami a informacemi na poradách. Pravidla informovanosti zákonných zástupců o jejich dětech jsou stanovena. Funguje spolupráce s orgány sociálně-právní ochrany dětí, s příslušným diagnostickým ústavem, s orgány činnými v trestním řízení atd. Děti mají možnost se podílet na spolurozhodování v domově. Jednou týdně probíhá komunitní setkání, kde dostávají příležitost se vyjádřit k dění v domově, mít svá přání a vyslovovat názory.

Pedagogičtí pracovníci zařízení projevují zájem o další vzdělávání s různou mírou intenzity, výjimečně účast na daných aktivitách nevyhledávají. Častým vzdělávacím cílem se stává regionální pedagogické centrum a další střediska. Vychovatelé čerpají nové poznatky a dovednosti v oborech využitelných v práci s dětmi (práce na počítači, dílny výtvarných technik, primární prevence a další). Jeden z vychovatelů si v současné době zvyšuje kvalifikaci bakalářským studiem v oboru sociální práce. Oblast dalšího vzdělávání je jedním z kritérií

v přidělování nenárokových složek platu. Důraz je kladen na závěry ředitelkou prováděných hospitací v přímé pedagogické činnosti, byť jsou zachycovány velmi stručně.

Dětský domov je nakloněn spolupráci s mnoha subjekty a organizacemi. Kontaktuje se s místní základní a mateřskou školou, zvláštními školami, odbornými učiteli v regionu a dalšími školskými zařízeními. Každoročně se účastní pořádaných setkání s dalšími dětskými domovy ve východních Čechách. Díky sponzorským darům a spolupráci s nadacemi získaly děti možnost pobytu u moře i v různých částech naší republiky.

Personální podmínky vzhledem k posuzovaným oblastem činnosti dětského domova jsou v souhrnu velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK ČINNOSTI

Objekt dětského domova získal zřizovatel do svého vlastnictví po vyřešení restitučních záležitostí počátkem roku 2001. Součástí je rozlehlý, oplocený pozemek.

Dětský domov v Dolní Čermné píše svou historii již od roku 1954. Podhorská obec, v níž se domov nachází, disponuje základní občanskou vybaveností. Svou polohou umožňuje dětem dojíždět do středních škol a učilišť v okolních městech. V těsné blízkosti je rekreační zařízení, jehož sportovní zázemí má domov možnost využívat.

Objekt domova prošel mnoha stavebními rekonstrukcemi včetně přístaveb, neboť byl budován původně ze staré zemědělské usedlosti. Přesto není současný stav budovy optimální vzhledem k potřebným podmínkám pro nepřetržitý provoz. Nedostává se vedlejších skladových a manipulačních prostor, chybí garáž pro služební vozidlo (8+1 místné), zastarává sociální zařízení, nedostává se interiérových prostor včetně ložnic. Je zpracován projekt na nákladnou stavební rekonstrukci pro blízkou budoucnost, jež by vyřešila stísněné prostorové podmínky zařízení.

Vedení domova usiluje dle finančních možností o postupnou inovaci zařizovacích předmětů v budově a realizuje potřebné údržbářské úkony. V posledním období se podařilo nově vybudovat centrální šatnu, přemístit místnost pro vychovatele a zřídit další ložnici, inovovat vybavení kuchyně, zřídit samostatné sociální zařízení u jídelny. Přesto je řada oblastí v materiálním zázemí domova, kde je zřejmý nedostatek finančních prostředků. Velmi opotřebovaná je dlažba na chodbách, nábytek některých místností je starý, poničený apod. Rovněž zahrada svou neúplnou vybaveností neposkytuje optimální podmínky pro rekreační a sportovní činnost.

V některých oknech ložnic jsou zabudovány mříže, sloužící k zajištění bezpečnosti dětí. Okna jídelny jsou vybavena pletivem z důvodu ochrany skel před rozbitím míčem.

Děti obývají celkem sedm ložnic. Ve čtyřech případech jsou umístěna v ložnici více než tři lůžka. Rovněž většina pokojů je vybavena patrovými lůžky z důvodu stísněných prostorových podmínek. U některých lůžek není úplná základní vybavenost, tj. prostor na uložení lůžkovin, noční stolek a místní osvětlení. Výměna lůžkovin je realizována jednou za 14 dní. V některých místnostech je nábytek již inovován, v dalších je starý, nevkusný.

Obě herny rodinných skupin jsou účelně zařízeny, součástí jsou relaxační kouty. Je vybudována cvičná kuchyňka pro přípravu jídel jako součást jedné herny. Děti mají k dispozici hračky, stavebnice, dětské knížky, materiál pro výtvarné činnosti, hudební výchovu apod. adekvátně k jejich věkovým zvláštěnostem. Knižní fond neobsahuje knihy encyklopedické, slovníky a příručky jako zdroje informací. K dispozici jsou počítače, ale některé z nich jsou nefunkční nebo zcela nevhodně umístěné. Audio a video technika je v zařízení v dostatečném počtu.

Zvýšení materiální vybavenosti bylo dosaženo v oblasti rekreačních, zájmových a sportovních aktivit dětí. Jízdní kola patří k běžné výbavě domova podobně jako brusle, lyže a další sportovní výzbroj.

Kapacita dětského domova, tj. 27 lůžek, je téměř 100 % využita. Ke dni inspekce bylo umístěno 25 dětí. V celkovém pojetí výzdoby vnitřních prostor domova tvoří dominantu dětské rukodělné a výtvarné práce, v zařízení převládá účelnost a čistota.

Z analýzy vedené dokumentace a pozorování života v domově je zřejmé, že materiálové zdroje zařízení jsou většinou účelně a efektivně využívány dle zájmů a potřeb umístěných dětí, avšak jejich kvantita i kvalitativní parametry dosahují průměrné úrovně.

Materiálně-technické podmínky dětského domova jsou vzhledem k výchovně-vzdělávacímu programu zařízení průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNÝCH A DALŠÍCH ČINNOSTÍ V DĚTSKÉM DOMOVĚ

Realizace funkcí, částečného a plného přímého zaopatření (péče a služeb) poskytovaných dětským domovem

Název zařízení je v souladu se zařazením do sítě škol.

Na základě namátkové kontroly lze konstatovat, že dětem je v plné míře poskytováno přímé plné zaopatření (stravování, ubytování, ošacení, učební potřeby a pomůcky, úhrada nezbytně nutných nákladů na vzdělávání, náklady na zdravotní péči, kapesné, osobní dary a věcná pomoc při odchodu zletilých ze zařízení, úhrada nákladů na dopravu do sídla školy).

Z rozhodnutí ředitelky jsou dětem rovněž hrazeny potřeby pro využití volného času a rekreaci, náklady na kulturní, uměleckou, sportovní a oddechovou činnost a částečně rovněž náklady na dopravu k osobám odpovědným za výchovu.

Deklarovaným cílem výchovně-vzdělávacího působení je všestranný rozvoj osobnosti dítěte, prohlubování jeho vědomostí a dovedností. Stanovenými úkoly pracovníků dětského domova je vést děti mimo jiné k vzájemné a rasové snášenlivosti, ochotě pomáhat si navzájem a odvaze překonávat životní nesnáze. Výchovná činnost je zaměřena na rozvoj a plnění úkolů ve všech základních oblastech výchovy včetně protidrogové prevence. Plánovanou snahou pedagogů je zohledňovat zájmy dětí a jejich právo na udržování trvalého kontaktu s osobami odpovědnými za výchovu. Vychovatelé rovněž usilují (jak vyplývá z celoročního plánu) o rozvíjení schopnosti dětí vyjadřovat své názory a požadavky. Cílená péče je rovněž věnována citové výchově dětí a odstraňování psychického napětí.

Východiskem výchovně-vzdělávací práce dětského domova je *Plán práce - školní rok 2002/2003* (dále jen roční plán). V něm jsou uvedeny hlavní úkoly pro nastávající období. Součástí ročního plánu je výchovně-vzdělávací program dětského domova, který deklaruje základní cíle výchovného působení včetně vymezení prostředků k dosažení stanovených cílů (vedení dětí k samostatnosti, rozvíjení mezilidských vztahů, nácvik komunikativních dovedností, využívání modelových a praktických situací apod.). Uvedený dokument je předpokladem pro úspěšné plnění specifických úkolů dětského domova a odráží odpovědný přístup pracovníků školského zařízení k výchovně-vzdělávací práci.

Organizace činnosti vychází z režimu dne (součást *Vnitřního řádu*), který je závazný pro děti i zaměstnance. Při realizaci výchovně-vzdělávací činnosti jsou respektovány zásady

pedagogické, psychologické a hygienické. V režimu dne je účelně rozvrženo zaměstnání, odpočinek i rekreace dětí. Délka nočního klidu odpovídá jednotlivým věkovým kategoriím.

Služby vychovatelů končí zpravidla v 19:30 hodin, v tuto dobu nastupují do služby pomocní vychovatelé. Tímto organizačním opatřením nejsou vytvářeny optimální podmínky pro večerní formy výchovně-vzdělávací a socializační činnosti (individuální rozhovory s dětmi, prostor pro jejich sebereflexi apod.).

Pedagogičtí pracovníci dbají na vytváření dojmu soukromí pro děti, respektují je. Pitný režim je zajištěn možností dětí kdykoliv požádat o nápoj. Prádlo a ošacení dětí je přehledně a řádně ukládáno.

Hospitacemi a pozorováním činnosti vychovatelů nebyly zaznamenány nedostatky ve výchovné práci. Pedagogičtí pracovníci přistupovali k dětem citlivě, s vědomím jejich osobní a rodinné anamnézy, zachovávali důsledný individuální přístup.

Výchovnou činností prolínala stálá kontrola a hodnocení, pozitivní motivace a stimulace. Užívané metody a formy práce byly adekvátní činnosti a tématu, byly přiměřené věku a postižení.

Hodnotící postoje dětí, jejich rutinní dovednosti a znalosti všeobecného charakteru, které byly sledovány v průběhu inspekční činnosti, byly shledány jako odpovídající věkovému a sociálnímu složení dětí.

Byly zaznamenány dobré eufunkční podmínky výchovného procesu, které jsou předpokladem pro kvalitní pedagogickou práci (příznivé psychosociální klima, důvěrná, klidná a vyrovnaná atmosféra v rodinných skupinách, fungující zpětná vazba, pozitivní hodnocení a podobně).

Při rozhovorech s dětmi byly zaznamenány jejich dobré komunikativní schopnosti, které odpovídaly věku a stupni postižení.

Vychovatelé jsou obeznámeni s rodinnou, zdravotní a sociální anamnézou svěřených dětí. Osobnost dětí je rozvíjena prostřednictvím důsledného výchovného působení vychovatelů v návaznosti na aplikovaný výchovně-vzdělávací systém, jehož součástí je pěstování vztahu k osobnímu vlastnictví, respektování soukromí druhého a uvědomování si vlastní identity. V rámci výchovy k realitě jsou zařazovány takové činnosti, které učí děti soběstačnosti a sebeobsluze.

Při organizování dalších aktivit využívá vedení dětského domova široké nabídky v obci a v jejím okolí, což vede k přirozené integraci svěřených dětí mezi jejich vrstevníky. Pedagogové usilují o maximálně efektivní trávení volného času dětí. Podporují jejich individuální zájmy a nadání a vytvářejí jim všestranné podmínky pro jejich aktivity.

Volný čas tráví děti při zájmové činnosti mimo zařízení a formou řízeného osobního volna. K dispozici je dostatek her, hudebních nástrojů, sportovního vybavení, knih. Používání materiálních pomůcek a technických prostředků je přiměřené, efektivní a cílené.

Stimulační úroveň systému vychází z hodnotícího systému dětského domova a z podílu užívaných autoregulačních prvků.

Rodiče jsou informováni o svých dětech písemnou formou, prostřednictvím telefonických hovorů a osobním kontaktem při návštěvě. Dětský domov umožňuje návštěvy kdykoliv na základě předběžné dohody. Vedení dětského domova informuje osoby odpovědné za výchovu o závažných skutečnostech v životě dětí. Předběžný souhlas s vážnějším lékařským zákrokem je vyžadován, pokud nehrozí nebezpečí z prodlení.

Ředitelka dětského domova má vytvořen systém kontrolní a hospitační činnosti ve vztahu k plnění výchovně-vzdělávacího programu. Záznamy jsou vedeny a vzhledem k velikosti zařízení se jeví jako optimální. Pedagogičtí pracovníci jsou dle záznamů upozorňováni

na nedostatky v práci. Ze záznamů je patrné zapojení nepedagogických pracovníků do procesu výchovných činností a vedení všech zaměstnanců k naplnění stanovených cílů. Záznamy z kontrolní činnosti ředitelky však nejsou zcela průkazné, neboť pouze výjimečně jsou podepsány kontrolovaným či hospitovaným.

V průběhu inspekce byla zjišťována průkaznost vedení povinné dokumentace. Byly zjištěny následující skutečnosti:

Osobní dokumentace dětí (namátková kontrola)

- spisy nejsou přehledně uspořádány, žádosti osob o povolení pobytu a souhlas orgánu sociálně-právní ochrany dítěte nejsou všechny umístěny ve složce dítěte, ale odděleně, rovněž vysvědčení dětí jsou uložena ve zvláštní složce, kontrola úplnosti osobní dokumentace dětí byla ztížena
- právní podklady pro umístění dítěte jsou založeny
- písemné žádosti osob odpovědných za výchovu dítěte o povolení pobytu ve smyslu § 23 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, a nutný písemný souhlas orgánu sociálně právní ochrany dítěte jsou založeny
- opatření ve výchově jsou zaznamenávána, ne všechna jsou však v souladu s právním předpisem (viz dále)
- jako opatření ve výchově jsou do osobní dokumentace zapisovány záznamy, které nejsou opatřením ve výchově ve smyslu § 21 odst. 1 a 3 zákona č. 109/2002 Sb. (záznamy z psychologického vyšetření)
- doklady o umístění dítěte do zařízení příslušným diagnostickým ústavem jsou založeny

Vnitřní řád

- dokument nebyl před vydáním schválen ředitelem příslušného diagnostického ústavu
- ve vnitřním řádu je používána terminologie, která nemá oporu v legislativní ani odborné oblasti (svěřenci, chovanci, výchovná skupina)
- ve vnitřním řádu chybí ustanovení o právech a povinnostech osob odpovědných za výchovu a o způsobu uplatnění těchto práv, ustanovení o právech a povinnostech pracovníků zařízení a ustanovení vymezující rozsah omezení trávení volného času mimo zařízení

Další kontrolovaná povinná dokumentace dětského domova průkazným způsobem zachycuje průběh výchovných činností.

Dodržování práv a povinností dětí umístěných v dětském domově

Při hodnocení a posuzování dodržování práv a povinností dětí bylo zjištěno, že dětem je poskytováno plné přímé zaopatření.

Dětem je umožněno rozvíjení tělesných, duševních a citových schopností a sociálních dovedností. Dětský domov vytváří podmínky pro dosažení vzdělání a pro přípravu na povolání

v souladu se schopnostmi, nadáním a potřebami dětí. V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno nerespektování důstojnosti svěřených dětí ze strany pracovníků zařízení.

Vytváření podmínek pro dosažení vzdělání a pro přípravu na povolání je zajištěno. Děti jsou seznamovány se svými právy a povinnostmi, mají možnost obracet se se žádostmi, stížnostmi a návrhy na ředitelku dětského domova i na pedagogické pracovníky. Děti mají rovněž možnost vyjádřit svůj názor na opatření, která se jich týkají. Není jim upíráno právo požádat o osobní rozhovor (a rovněž jej uskutečnit) s pracovníkem České školní inspekce, s pověřeným zaměstnancem sociálně-právní ochrany dětí apod.

Děti jsou hodnoceny a odměňovány, ke svému hodnocení se mohou vyjadřovat. Jsou jim sdělovány informace o stavu jejich úspor či pohledávek. Dětský domov klade velký důraz na spolupráci se zákonnými zástupci dětí, vzájemné kontakty dětí a osob zodpovědných za výchovu jsou podporovány. Součástí výchovných činností jsou mimo jiné i volné vycházky.

Pracovníci dětského domova seznamují děti s jejich povinnostmi a v souladu s deklarovaným výchovně-vzdělávacím programem dbají na jejich dodržování.

Uplatňování práv a povinností ředitelky dětského domova

Ředitelka dětského domova využívá práv stanovených právním předpisem k zajištění výchovy dětí (povolání pobytu dětí u osob odpovědných za výchovu, dovození dítěte po ukončení povinné školní docházky přechodné ubytování mimo zařízení v souvislosti s jeho studiem, zastupování dětí v běžných záležitostech, rozhodování o úhradě nákladů na dopravu k osobám odpovědným za výchovu).

Ředitelka dětského domova podává informace o dítěti osobám odpovědným za výchovu a orgánům sociálně-právní ochrany dětí. Předem projednává opatření zásadní důležitosti s osobami odpovědnými za výchovu dítěte, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Vypracovala vnitřní řád, avšak nenechala jej předem schválit ředitelem příslušného diagnostického ústavu.

Opatření uplatňovaná ve výchově

Ze záznamů vedených v osobní dokumentaci dětí vyplývá udělování opatření ve výchově, která jsou v rozporu s právním předpisem. Dětem jsou zakazovány samostatné vycházky, aniž by ve *Vnitřním řádu* byl stanoven rozsah omezení nebo zákazu trávení volného času mimo zařízení. Jako opatření ve výchově jsou rovněž uplatňovány pracovní činnosti.

Výsledky zjišťované školským zařízením

Pracovníci dětského domova věnují odpovídající pozornost motivaci dětí k dobrým školním výsledkům a k získání uceleného vzdělání ve vztahu k jejich schopnostem. V době inspekce pobývaly v dětském domově dvě děti po ukončení ústavní výchovy, které se připravovaly na budoucí povolání. V souladu s právními předpisy byla s nimi sepsána smlouva o podmínkách dalšího setrvání v dětském domově.

Výsledky socializace (resocializace) dětí jsou příznivé. Ve většině případů se daří vybudovat přijatelnou hierarchii hodnot.

Negativní a sociálně-patologické jevy se v průběhu výchovně-vzdělávacího procesu objevují, z dostupných materiálů (záznamy z porad, záznamy z denních činností apod.) vyplývá, že pedagogové věnují dostatečnou pozornost jejich prevenci, objevování i následnému odstraňování, rovněž tak sebereflexi a individuálnímu působení.

Katamnestické sledování je prováděno neformálním způsobem, pracovníci dětského domova prokazatelně udržují kontakty s bývalými dětmi.

System hodnocení dosahovaných výsledků je vypracován v souladu s novými legislativními normami. Převažuje průběžné a individuální hodnocení dětí. Součástí sebehodnotících procesů jsou pravidelná týdenní „shromáždění“, na kterých se děti vyjadřují ke všem oblastem, které se jich týkají a jsou rovněž respektovanou a funkční formou správy dětí.

Průběh a výsledky výchovných a dalších činností jsou hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol se zřizovací listinou

Zřizovací listina uvádí jako předmět činnosti organizace „výchovu, ubytování a stravování dětí a žáků v rámci výkonu ústavní výchovy obtížně vychovatelné mládeže a ochranné výchovy v souladu s právními předpisy, zejména zákonem č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a příslušnými prováděcími právními předpisy“.

V době vydání *Zřizovací listiny* byly zrušeny § 23 – 31a zákona č. 76/1978, ve znění pozdějších předpisů, které mimo jiné stanovovaly předmět činnosti školských zařízení pro výkon ústavní výchovy. Účelem dětského domova podle § 12 odst. 2 zákona č. 109/2002 Sb. je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Nikoliv tedy o děti obtížně vychovatelné či o děti s uloženou ochrannou výchovou.

Název dětského domova a jeho sídlo ve *Zřizovací listině* jsou uvedeny chybně (namísto Dolní Čermná je uvedeno Dolní Černá).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 28 332/01-21 ze dne 9. 11. 2001 s účinností od 20. 9. 2001
2. Zřizovací listina čj. KH 5572.24/2003/OŠMS ze dne 17. 4. 2003 s účinností od 1. 5. 2003
3. Jmenování do funkce ředitelky ze dne 21. 8. 2000, čj. 25 472/2000-26, s účinností od 1. 9. 2000
4. Dodatek ke jmenování do funkce ředitele ze dne 30. 8. 2001, čj. KrÚ/KH-1219.22/2001
5. Evidence dětí ke dni inspekce
6. Plán práce školní rok 2002/2003 ze dne 20. 9. 2002
7. Celoroční plán činnosti na rok 2002/2003 – II. výchovná skupina ze dne 14. 10. 2002
8. Individuální plány dětí – II. skupina rok 02/03 ze dne 14. října 2002
9. Deníky výchovných skupin ve školním roce 2002/2003
10. Evidence kapesného ve školním roce 2002/2003
11. Kniha ostatních návštěv ve školním roce 2002/2003
12. Kniha úředních návštěv ve školním roce 2002/2003
13. Zdravotní dokumentace dětí ve školním roce 2002/2003
14. Osobní dokumentace dětí ve školním roce 2002/2003
15. Jednací protokol ve školním roce 2002/2003
16. Rozpis služeb vychovatelů pro školní rok 2002/2003
17. Výroční zpráva dětského domova za školní rok 2001/2002 ze dne 12. 9. 2002, bez čj.
18. Vnitřní řád Dětského domova v Dolní Čermné, ze dne 28. 8. 2002, bez čj.
19. Složení výchovných skupin – stav k 21. 5. 2003

20. Provozní řád školského zařízení – Dětský domov Dolní Čermná 74, ze dne 24. května 2001
21. Pracovní řád, MŠMT čj. 14 269/2001-26
22. Organizační řád ze dne 1. 9. 2002
23. Plán pedagogických rad na školní rok 2002/2003
24. Zápisy z jednání pedagogické rady, vedeno od 25. ledna 2000
25. Týdenní plány výchovné činnosti pro školní rok 2002/2003
26. Měsíční plány výchovných skupin pro školní rok 2002/2003
27. Kniha úrazů – dětí, zaměstnanců, 1. zápis proveden dne 20. ledna 2000
28. Zajištění úkolů vyplývajících ze zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ze dne 30. ledna 2000
29. Program rozvoje organizace – hodnocení a dodatek z listopadu 2002
30. Preventivní program v oblasti návykových látek a sociálně-patologických jevů u chování dětí v zařízení DD Dolní Čermná, bez uvedení data vzniku dokumentu
31. Personální dokumentace (doklady o dosaženém vzdělání, platové zařazení ke dni 30. 5. 2003)
32. Sešit „Kontrolní činnost – školní rok 2002/2003“, veden od 3. září 2002
33. Kritéria hodnocení pedagogických pracovníků DD v Dolní Čermné ze dne 1. 2. 2001
34. Traumatologický plán Dětského domova v Dolní Čermné ze dne 2. 1. 2001
35. Evidence docházky zaměstnanců dětského domova – Kniha příchodů a odchodů, vedena od 29. 4. 2003
36. Hospitační záznamy ředitelky dětského domova za školní rok 2001/2002 a 2002/2003 ke dni inspekce
37. Evidence knih a didaktických pomůcek (Kniha č. 1, Kniha č. 2, Videokazety) – sešity vedeny od 14. října 1992
38. Metodické sdružení 2002/2003 – plán práce dětského domova v Dolní Čermné
39. Složka dokumentace o prováděných kontrolách
40. Zápis o vstupní prověrce provedené dne 15. 8. 2002 v Dětském domově Dolní Čermná na základě § 39 zákona č. 109/2002 Sb. – provedeno Okresním státním zastupitelstvím v Ústí nad Orlicí, ze dne 19. 8. 2002
41. Kronika Dětského domova v Dolní Čermné
42. Podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelkou dětského domova
43. Inspekční zpráva čj. 095 568/98-5060 ze dne 15. prosince 1998
44. Zápis ze školní inspekce konané v Dětském domově, Dolní Čermná 74, ve dnech 2. – 4. června 2003

ZÁVĚR

Všichni vychovatelé dětského domova splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Kvalifikovanost všech pedagogických pracovníků je předpokladem odborného vedení výchovně-vzdělávacího procesu.

Dětský domov se řídí závaznými předpisy ve snaze postupovat zákonným způsobem, ale ne vždy své postupy řádně písemně podchycuje.

Školské zařízení postupně zajišťuje dostatek prostor a materiálně-technického vybavení pro realizaci výchovných cílů.

Oblast průběhu a výsledků výchovných a dalších činností dětského domova vykazuje řadu pozitivních prvků. Výchovně-vzdělávací program je stanoven, jeho jasná deklarace umožňuje doložit jeho postupné naplňování. Pedagogové vytvářejí pro děti bezpečné prostředí, důraz je kladen na preventivní činnosti. Stimulační úroveň, jejímž základem je funkční hodnotící systém a pozitivní přístup, je vysoká. Školské zařízení zajišťuje širokou individuální nabídku vzdělávacích a zájmových aktivit formou kroužků a dalších činností v dětském domově i mimo něj.

Ředitelka dětského domova prokázala důvěrnou znalost prostředí, orientuje se v oblasti řízení i zajištění výchovných činností.

Osobnost dětí je rozvíjena. Přípravě na vyučování a motivaci k ucelenému vzdělání je věnována náležitá pozornost. Prvky rodinné výchovy jsou uplatňovány v rozsahu, který umožňuje stávající systém výchovně-vzdělávací činnosti.

Pracovníci dětského domova nemají v současné době ujasněnou koncepci uplatňování opatření ve výchově. Jsou hledány formy, systém a způsob práce, které naplní ustanovení právního předpisu. Některá uplatněná opatření ve výchově jsou v rozporu s příslušnou právní normou.

V porovnání se závěry z orientační inspekce provedené v roce 1998 zaznamenala současná inspekce další kvalitativní posun v průběhu výchovně-vzdělávacího procesu. Byla opět zaznamenána velmi dobrá řídicí a organizační práce ředitelky školského zařízení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Olga Talášková	Olga Talášková v. r.
Člen týmu	Mgr. Eva Škodová	Eva Škodová v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Lenka Hrubá
Jitka Chalupníková
Eva Nováková

V Náchodě dne 2. července 2003

Datum a podpis ředitelky školského zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. července 2003

Razítko

Ředitelka školského zařízení

Podpis

Mgr. Vlasta Vágnerová

Vlasta Vágnerová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	28. července 2003	093 340/03-5060

Připomínky ředitelky školského zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.